

f. 3. Reg. 20.

ejus ditionem immisit [f]. Diu pōst Benadā validissimum exercitum ex 32. foederatorum sibi Regum copiis in Samariam ejusque Regem Achabum duxit. Achab viribus ad resistendum impar, hosti imperanti tradere aurum, argentum, uxores, filias, censuit parendum. Sed Rex Syriæ his non contentus, annunciam Israëlitæ præcepit: *Cras hæc eadem horæ, mittam servos meos ad te, & scrutabuntur domum tuam, & domum servorum tuorum; & omne quod eis placuerit, ponent in manibus suis & auferent.*

Achab hostis dolum sentiens, à quo captivitas sibi imminet; de suorum confilio sustinendam obsidionem bellique evenitum opperendum statuit. Arstā igitur coronā Urbe cinctā res ad summas annonæ angustias devenierat. Quare Achab animo despensans, cùm tristia sibi omnia jam destinaret, à Prophetā quodam spe prompte victoriæ recreatus est. Nec vana nunciavit oraculum; nam Benadā ejusque exercitus vietus fugatosque terga dare coatus est. Proximè tamen succidente anno, iterum Benadā ad priora studia [g] suscipiatusque Deum Hebræorum in montibus invalescere, in agro configlere statuit. Igitur Rex Israel ad Aphec in Syriam usque progressus, conseruit cum Syro manibus, 10000. hostium caesis, Regeque Benadā capto, insignem vitoriam reportavit. Intemperiatè Deoque invisa in viatos clementiā Acausus est; contentus enim exegisse ab hostibus Urbes Israëliticas jam ab Ipsi occupatas, simulque ut vicos quosdam Israëlitas in Urbe Damasci permetterent, quemadmodum suos habebant Syrii in Urbe Samariæ, nihil ultra quæsivit. Improbare Regis factum Deus per Prophetam quandam significavit, simul denuncians, ejus vitâ rependam vitam Benadā permissem.

Solutus igitur captivitate Benadā, Urben Ramoth Galaad cæterasque, quas ante se restituturum promiserat, retinuit. Armis recipiendam Achab, viribus cum Josaphat Rege Juda conjunctis, suscepit. Mandaverat Syrus, ut in Regem Israel tota belli moles verteretur, curareturque ut quacumque demum ratione vivus, vel falem mortuus in potestate veniret. Monitus è de re Achab, immutatis vestibus se cetero immisit, rogans Josaphat, ut ipse duorum Regijs insigibus assumptis exercitui universo præberet. Tota igitur belli vis in Josaphat, quem Israëlis Regem credebat, versa; qui ad ultimas angustias redactus, edito clamore agnitus hostes alid avertit. Tum fortuito casu jā sagittā, quem hostes frustrâ quærebat, Achab vulneratus est, atque ad lethum confossus, ejusdem diei vespera interiit [h].

Post aliquot annos, Benadā expeditiōnem in Joram filium ac successorem Achabi suscepit [i]. Sed Eliseus consilia omnia & infidias hostis Regi Joram revelante, Benadā pruditum se intelligens, Prophetam in suam potestatem reducere tentavit. Misit ad eam rem copias Eliseus cœitate primum percussit, deinde incutios in medium Samariam adducens, sublatu ex

oculis velo, proprium periculum intueri jussit; tum pastos refectosque liberos abi-re permisit.

Successit deinde moenibus Samariæ cum exercitu Benadā [k]; nec diu pōst cā annonæ caritate urbs laboravit, ut mater quedam fame efferata filium suum matrare atque in cibum sibi parare cogeretur. Rex Israel in ultimam desperationem redactus, ad Prophetam Eliseum, causam omnium malorum, ut ipse quidem rebatur, in domo sua occidendum misit; sed paulo pōst præcipiti consilio revocato, ipse ad inhibendam exequitionem festinavit. Gnatrus omnium Eliseus, in domo sua una cum senioribus populi sese continebat; ad quem cum Joram venisset, audivit mane subsequens diei in tantam annonæ vilitatem Urbem venturam, ut mensura farinæ fragmenti, & due hordei siclo venderentur; quin & ab hostium metu Urbe liberam futuram. Nec vana nunciavit; nam intemperiatè nocte Syri inopino terrore occupati, fugā sese præripuerunt, castris & prædā omni relictā [l].

Cūm Eliseus Damascum venisset, Regem Benadā morbo laborantem nactus est; ad quem statim Hazael unus ex Optimatibus ab ipso Rege missus consulendum de ejus valitudine venit. Vix in conspectum Hazael venit, cūm oboris prius lacrimis denunciavat, Regem quidem eo morbo non perimendum, quamvis alioqui peritum sciret. Adjecit verò ejus loco ipsum Hazaē regnaturum, à quo plurima inferenda Israëlitis mala. Hazaē valetudinem Regi Prophete nomine annunciat, sed inane alterius diei ipse madenti culcitrā ori adstrictrā spiritum decumbentis interclusit. Regnum dein invasit.

Sed cordi erat Joram expeditio in Ramoth Galaad à Syris jam occupatum. Quare propius ad Urben exercitu adducto, cum oppugnandam aggrederetur, vulnus lethale contraxit. Igitur Samariam currationis gratiā delatus, Optimates suos ad prosequendam obsidionem reliquit. Interre Jehu, exercitus loco Joram Imperator, clam in Regem manu Prophetæ ab Eliseo missi inunctus est [m]; totumque demum arcum cum amicis communicans, statim ab illis & cetero demum exercitu in Regem salutavit. Novus igitur Rex reducto ab obsidione exercitu in Joram processit, qui una cum Rege Juda & Prophetis Baal necce sublatu est.

Cūm Jehu confirmando sibi Regno curas verteret, Hazaē Rex Syriæ variis secundis præliis Israëlitas affligebat [n]. Processerat usque Geth urbem Philistæorum, cūm obsidē Jerofolymæ consilium inivit. Præfertissimo periculo declinando Joas Rex Juda quidquid auri argentei in Sacris & Regis arariis inventus, ad hostes misit [o]. Benadā filius Hazaē, patris consilia sequutus, non infelicitibus præliis cum Regibus Juda & Israël conflixit [p]; sed illum tripli victoriā ad restituendas Urbes patri suo captus Joas filius Joachaz Rex Israel adegit. Eādem in Regem Syriæ fortunā Jeroboam II. usus est;

k. 4. Reg. 6. 25. & seq.

q. 4. Reg. 14. 25. & seq.

r. 4. Reg. 37.

s. 4. Reg. 16. 7.

t. Isa. 7. 4. 8. & 8. 4. & 10. 9. & 17. 1. 2. 3. Amos 1. 3. 4.

1. 4. Reg. 7. 6.

a. Pseudo. Epiph. de vita Prop. c. 11.

b. Judith. 7. 3.

m. 4. Reg. 8. 28. 29. & seq. & 4. Reg. 9. 1. 2. 3. 4. & seq.

o. 4. Reg. 12. 17. & 2. Par. 24. 23. p. 4. Reg. 13. 3. 22. 25.

n. 4. Reg. 10. 32.

est; namque capti Damasco & Emath potissimum regionis Urbibus, Regno Israëlitico, quales olim sub Davide obtinebant, milites restituit (q).

Post obitum Jeroboam II. res Israëlis propè ad exitum turbatæ sunt; qua opportunitate captiā, Syri Damasceni exerere cervicem suscepunt. Razin titulo Regis assumpto, initio cum Phace Regni Israëli invasore fecerat, ditionem Juda sub Regibus Joahā & Achaz saevissime excurrit (r). Impar ad resistendum Achaz, auxiliare copias a Théglaphassare Assyriæ Rege postulavit (s); rogavit ut Damascenam ditionem infestans, aversionem hostium faceret. Rex igitur Assyria in Razin profectus, Damascum cœpit, evertitque, Regem neci tradidit, Syros in Transœuphratæam captivos traduxit. Ita Oraculus Isaï & Amos sua fides (t).

Eredit iterum cervicem Damascus; urbs enim opportunissimo loco sita, nullo habitatore relinquere non poterat. Captam credimus à Sennacheribo, exercitum in Ezechiam ducente, iuxta ac Isaías 9. 9. insinuat (u).

Uide nostrum Comment. ad Is. 17. 1. x. Judi. 1. 7. 11. 17.

y. Jerem. 25. 9. 10. & 27. 8. & 49. 23. 24.

z. Plut. in Alex. & Q. Curt. 1. 3.

IN OSEE PROLEGOMENON.

O See filius Beri, oriundus, ut ferunt [a], è Bele-moth in Tribu Issachar; an forte ex Belme five Bel-meon ad Esteron in eadem Tribu [b]? Patrem habuī se Beram, de quo 1. Par. 5. 6. Principem Tribus Ruben, Rabbinī asseruntur; quare pertinuisse debuit ad eandem Tribum atque originem retulisse ex Beel meon in forte Ruben in Transjordanis. Sed hac omnina dubia sunt, nec ab Authoribus asserta satis authoritatis tradita.

Vixit in Regno Samariæ, sicut & vaticiniorum maxima pars Regnum illud pœstat; quamquam plura etiam inter illa ad Regnum Juda pertinent. In fronte Operis paruisse illum sub Regibus Juda, Ozia, Joahā, Achaz, & Ezechia, sicut sub Jeroboam II. Rege Israel, legimus. Professò si regnabit illi omnibus munere Prophetæ functus est, longè sanè vitam produxit; nam ab iniente Ozia anno 3194. usque ad exitum Jeroboam II. anno 3220. spatum est 26. annorum. Exinde verò usque ad Ezechiam Regem Juda a. 3306 adhuc 86. anni excurrerunt; ut tota summa ad 112. annos ascendant. Si quid verò ex illici demas, ut 10. annos Ezechia & totidem Ozia, neque enim per totum eorum Regum tempus prophetasse Oseeam legimus, spatum saltē 92. annorum restat. Adeo pariter Oseeam minus suscepisse, cūm prophetoris esset etatis; in ipso enim Prophetæ exordio foemina prostitutam ducere jussus est, è qua promptè satis liberos suscepit. Quando igitur tunc temporis vigesimum sive vigesimum quintum etatis annum

c. Vide nov. Edit. Hieronym. pag. 727. Plerique dicunt, quid ab Esdra scriba in omnibus Prophetis sic fuerit titulatum, ut praescripto cuiuscunque non nomine, prophetia, cuius

sit, sequens nos fuerit &c. Ita utrumque Exemplar. Hebrew. veritatis. d. Osee 1. 4.

Primus inter Prophetas creditur, cuius scripta supersint (e). Quamvis enim coœvæ habuerit Amos, & Jonam, utrolque ad etatem Jeroboam II. spectantes, sicut & Michæam, Nahum, & Isaïam sub Achaz & Ezechia agentes; invisi tamens munus, & vaticinia sua scriptis quām alios

e. Hieron. in Osee initio, Basil. in Isaï, Rufin. Riber. Sanct. alii.

f Hieron. in cap. 1. Osee. Vide Usser. ad A. M. 3197.
*** Osee 6.8. &** 2. 2. 3. 13. & 4. 3. 5. &
3. 7. 8. &c. & 10. 2. &
3. 7. & 13. & 4. 3. 5. &
3. 7. 8. &c. & 10. 2. &
3. 5. & 6. 1. & 13. &
10. 11. & 13. & 14. 6. &c.
g Osee 9. 9. & 10. Con-
fer cum Judic.
h Osee 4. 15. Perpetuus est scelerum Israëlis, & Ido-
latria Ephraim infector; à quibus ni-
hil alienum sceleri, & abominationis
factum esse dicit. Exprobaret licentiam Ga-
braitis parem (g). Idola colebantur Dan,
Bethel, & Samariæ; sicut etiam Galgalis
(b), in monte Thabor (†), Sichimis (i),
in montibus Galaad (k), & Bersabeæ (*).
Frustra illos conari demonstrat, ut alieni-
genarum ope ab ultione se Domini subducant;
cùm pro eo quod Ägyptios, & As-
syrios implorant, à Deo potius rogan-
da suisset criminum pœnitutine venia (l).
Monet insuper post captam regionem suam
in Egyptum confugientes non salutem ibi,
sed mortem inventuros (m). Dejiciendo

alios citius redigisse fertur. Oculatus testis
spectavit non primam tantum captivita-
tem quatuor Tribuum sub Theglathpha-
laassare, sed etiam alteram decem Tribuum
sub Salmanafare; cùm scilicet capta Sa-
maria Regnum Israel penitus extinxum
est. Quin & post ea tempora oracula fu-
dise S. Hieronymus (f) autumavit.

Primus versus cap. 1. obitum Zachariae
Regis Israel, & quæ obitum Jeroboami
consequuntura fuerunt mala usque ad ver-
sum 6. persequitur; deinceps usque ad cap.
3. captivitatem Israel prædictit. Persuasum
habemus, præ oculis habuisse aliquando pri-
mam captivitatem quatuor Tribuum sub Sal-
manafare; quamvis oracula illius ab aliis
secundæ captivitatis discerni, vix ac ne-
vix quidem possint. Ubique grummas & ca-
ptivitatem Israel tamquam commune ma-
lum ingerit; hic totus versatur, huc illius
omnia recidunt (*), quamvis post tot mala
relevandis animis, futuræ liberationis &
solvenda captivitatis spem excitet (s).

Eius vaticinia multa caligine obvoluta
sunt [q]: quod tum ex ipsa rerum natura,
utpote qui multum à nostra cognitione re-
motas historias, parumque ex monumentis
illorum temporum exploratas innuat; cùm
etiam ex ipsa stylu indele derivatur. Libri
Regum multò contradiçtorem historiam po-
stremorum Regum Israël persequuntur; ac
vicissim ne verbum quidem de illis in Pa-
ralipomenis. Ex quo operosior Minorum
Prophetarum interpretatio. Stylo utitur
presso, & conciso, desultorio pariter,
sæpè ex uno in aliud argumentum, ex
uno in aliud tempus personamque, non per
viam sed veluti per saltum transiliens.
Osee, ait S. Hieronymus Præf. in 12. Pro-
phetas, commaticus, & quasi per sententias
loquens. Obtruncata sententia Lectorem
suspensum, ejusque prudentia, quod deest,
supplendum relinquit. Interdum tamen
plura miscet vivida & audaciora, plures
etiam fatus concinnas addit similitudines,
quas applicandas Lectori relinquit; vel statim
significatas deserit; unde multum de
illarum elegancia atque argumenti connexione
Lectores fugiunt.

e Vide Hieron.
in Prefat. ad
Joel, & in
Amos initio,
Sancti. Livel.
Drus. Mercer.
alios passim.
n Osee 8. 5. &
10. 5. 6.
o Osee 4. 15.

p Osee 10. 1
11.
q Hieron. Pra-
fat. in Osee &
in fine Com-
ment. in cap.
14.

IN JOELEM PROLEGOMENON.

Joel filius Phatuel, è Tribu Ruben
(a), utrè ferunt, seu potius Gad, (b)
ex urbe five regione Betharan in
transjordanis. Appellatur etiam
Betharampho; & ab Herode de-
num Livias, seu Julias dicta.
Ita Theodoret. præfat. in Joel,
Amos. Remig. Lyr. Hai-
mo, Burg. Rabb. qui-
dam.
d Vide Joel. 1.
9. 13. 14. 16.
& 2. 1. 15.
16. 17. & 3.
6. 8. 17. 19.
20. 21.

negocio certa ejus rei epocha statueretur.
Fanem descripsit Jeremias 12. 4. 13. & 14.
1. &c. alteram Amos 4. 7. 8. 9. altera sub
Joram 4. Reg. 8. 1. &c. legitur.

Viri quidam docti (f) opinantur, famem
apud Joelem ipsam esse, quam Amos de-
plorat, questus nihil ex ea re sapientio-
res factos Israelitas. Inde verò deducunt,
Joele aliquanto seniore fuisse præ Amos;
cùm postremus hic Prophetæ malum illud
tamquam præteritum; Joele verò tamquam
præfens commemoret. Sed quid facient,
quod Amos, cum sub Ozia Rege Juda,
& Jeroboamo II. filio Joas Regis Israel
vixerit (g), multò proinde senior est
Joele, qui extinto jam Regno Israëlis,
quantum ex ejus Scriptis colligimus, mu-
nus Prophetæ gerebat (h). Quantum ad
famem, sub Joram septennii flagellum fuit;
cùm famæ sub Joele uno vel altero anno
du-

f Condam. &
Usser. ad A. M.
3197. Vide
etiam P. Pe-
rron in Pro-
phetas, qui
vaticinium
Joeles compo-
nit cum anno
20. Ozie, &
36. Jeroboami
2.
g Amos 1. 1.
h 4. Reg. 8. 3.

duraret. Non est igitur altera cum altera
confundenda.

Fames, de qua Jeremias capp. 8. & 14. &
15. & 16. sub Josia facilè, seu potius Se-
decia, expeditione Nabuchodonosoris in
Juda invenire, contigit. Cùm verò ni-
hil de certo ejus anno in Scripturis de-
signetur, nihil exinde pro adstruenda Joe-
lis atate sapientiores efficiunt.

S. Hieronymus (i) & plerique tum Ve-
terum (k) tum Recentiorum, Prophetas
Prophetas. Joelem & Osee coæuos statuunt, juxta so-
lemnem Interpretibus S. Hieronymum se-
quutis axiomam: *In quibus tempus non pra-
fertur in titulo, sub illis eos Regibus pro-
phetasse, sub quibus & hi, qui ante eos ha-
bent titulos prophetaverunt.* Quæ illorum
regula non usque adeò asserta reputanda
est, quin sep̄i fallatur; ut si alio nunquam,
certè exemplo Jong apertissimè demonstra-
tur; vetustior est enim quā Amos, quam
quam in cenu Prophetarum inferior
ordine statuitur (l). Greçi quin etiam alium
in recentibus minoribus Prophetis ordinem
ab Hebreo sequuti, persuasum planè non
habebant, Biblia Hebraica, quæ nos du-
ces in Vulgata sequimur, temporum or-
dinem tenuisse; neque enim alter immu-
tare illum ausi fuisse. Tandem si axio-
ma illud semel statutur, alias Greçi, alias
Latini conseqüentes deducunt; quorum
proinde alterutri errare cogentur. Nutat
ergo hujus axiomatis fides.

Judei (m) persuasum habent, Joelem mu-
nus suum exercuisse sub Manasse, post di-
spersionem decem Tribuum; quorum sane
opinio multum ab ludit à vero; siquidem ve-
ra sint, ut ea quæ de fame apud hunc Pro-
phetam leguntur, cum fame apud Jeremiam
convenire: Deus enim Jeremias roganti, ut
tandem oppressum malis populum relevet,
protestatur, se criminibus à Manasse in

IN AMOS PROLEGOMENON.

**a Clemens Ale-
xand. 1. 1.
Stron. Epi-
phan. de vit.
Prob. Cedren.
Compend. bish.
b Patri Isaia
nomen erat
Amos Pro-
pheta verò
Hamos.**

c Hieron.
Theodoret. alii
passim.

d 2. Par. 2. 11.
6. Hieron.
Mercer. Grot.
Epiphanius in Zabu-
lon.

II.

Mos, quem alii præ posterè
(a) cum patre Isaie (b) con-
fundunt, oriundus erat, ju-
xta communem sententiam
(c) è Vico Thecue in Tribu
Juda (d) quatuor leucis
d 2. Par. 2. 11. à Jerusalem meridiens versus. Nos tamen
6. Hieron. eum locum sedem fuisse Prophetæ, non pa-
triā autem. Ortus est enim in di-
stitione Israel, ad quam por̄fissim Prophe-
tæ constituit in
Bethel dignatus est (g); quod non aliun-
de venisse, sed veluti loci gentilis videtur.
Non est igitur à vero absimile, eandem re-
gionem patrem habuisse; nec Thecue nisi
pellente Amasia venisse. S. Hieronymus in
Amos 5. natum quidem in Tribu Juda af-
serit, nullā tamen allatā opinionis sue
conjecturā; sed cā tantum ductus persuasione,
quæ Prophetam è Thecue acriessit.

Pastoritam agebat, compungendisque fi-

cubus agrestibus, quo facilius maturescerent,

(b) juxta morem regionis, vitam tolera-

vit;

n Jerem. 15. 4.

o Joel 2. 23.

p Idem ver.
28. 29.

q Ibid. ver. 32.

r Joel. 3. 20.

s Joel. 2. 32.

f Amos 2. 12.
G 3. 7-8.

g Amos 7. 10.

h Amos 1. 1. &
7. 14.